
Vergaderjaar 2016–2017

---

34 725 A

Jaarverslag en slotwet Infrastructuurfonds 2016

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd.

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2016 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

B. BEGROTINGSTOEPLICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	De producten	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangsten-mutaties	3
2.2	De productartikelen	4
2.3	Bijlagen	12
A.	Verdiepingsbijlage	12
B.	Projectoverzichten	28

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende Slotwet voor het Infrastructuurfonds is gebaseerd op de riksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten verwerkt voor de Slotwet.

- Naar aanleiding van de motie van de leden Van Helvert en Van Veldhoven (Kamerstukken II 2015–2016 34 475 XII, nr. 12) worden bij alle begrotingsartikelen op het Infrastructuurfonds en Deltafonds groter dan € 1 miljard de begrotingsmutaties boven de € 5 miljoen toegelicht. Dit heeft als praktische uitwerking dat bij de artikelen tussen de € 200 miljoen en € 1 miljard de ondergrens voor technische mutaties ook neerwaarts is bijgesteld. Voor beleidsmatige mutaties was er bij de artikelen van deze omvang reeds sprake van een ondergrens van € 5 miljoen. De norm voor het toelichten van de begrotingsmutaties op het niveau van artikelonderdeel is als volgt:

Norm bij te verklaren verschillen

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 < 1.000	5	5
=> 1.000	5	5

- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de suppletoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeel niveau voor de volledige looptijd tot en met 2030 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groepiparaagraaf uit de begroting lenM voor 2013).

- In dit wetsvoorstel zijn alleen technische uitvoeringsmutaties, mutaties van boekhoudkundige aard of mutaties voortvloeiend uit controlebevindingen opgenomen.
- Uitzonderingen hierop zijn mutaties die door middel van kamerbrieven eerder met de Staten-Generaal zijn gedeeld (Kamerstukken II, 2016–2017, 34 550 XII, nr. 64 en Kamerstukken II, 2016–2017, 34 550 A, nr. 71).

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatievraag- en behoeftte verder kan worden ingezoomd. Deze verdiepingsslag is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Infrastructurfonds voor het jaar 2016 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee kan snel een indruk worden verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. Via de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) worden alle beleidsmatig relevante mutaties op het niveau van het artikelonderdeel zichtbaar gemaakt, en waar zinvol en relevant, ook toegelicht. Dit rekening houdend met de norm zoals hierboven is aangegeven.
4. Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel A) door middel van een meerjarige mutatietafel op artikelonderdeelniveau de aansluiting gemaakt tussen de vorige stand van de begroting en de nu voorgestelde stand. Dit voor de volledige looptijd van het fonds.
5. Tenslotte zijn in de verdiepingsbijlage (paragraaf 2.3 deel B) van dit wetsvoorstel de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrottingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:
  - van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
  - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Slotwet 2016 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrottingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid.

De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht.

De budgettaire gevolgen van de begrottingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

Mutaties Slotwet 2016 (in € mln.)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2016	5.784,0	5.784,0	
Stand vastgestelde begroting 2016	5.784,0	5.784,0	
Stand 1e suppleaire begroting 2016	5.902,1	5.902,1	
Stand 2e suppleaire begroting 2016	5.252,6	5.752,4	

12 Hoofdwegennet	Stand vastgestelde begroting	Stand 1e suppletaire begroting	Stand 2e suppletaire begroting	Mutaties Slotwet	Realisatie 2016
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)
12.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	121.170	120.687	120.872	0	120.872
12.07 Investeringsruimte	- 60.647	- 58.146	0	0	0
12.09 Ontvangsten	55.525	129.053	97.276	- 25.753	71.523

12.02 Beheer, onderhoud en vervanging

De verhoging bij Slotwet van € 6,3 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2016.

Saldo 2016

De Slotwet 2016 laat een nadelig saldo zien van € 6,3 miljoen. Deze hogere uitgaven worden met name veroorzaakt door de voorspoedig verlopen renovatie van de Velsertunnel. Het nadelig saldo wordt in 2017 op dit artikelonderdeel in mindering gebracht, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

12.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verlaging bij Slotwet van € 24,0 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2016.

Saldo 2016

De Slotwet 2016 laat een voordeelijkg saldo zien van € 24,0 miljoen. De lagere uitgaven worden met name veroorzaakt op het project A15 Maasvlakte – Vaanplein door een korting opgelegd op de beschikbaarheidsvergoeding alsmede niet gerealiseerde nadelcompensatie en niet (tijdig) ingediende eindafrekeningen met betrekking tot kabels en leidingen (€ 20,2 miljoen). Ook op het project A10 Coentunnel (€ 1,5 miljoen) en het project A1/A6/A9 SAA Schiphol – Amsterdam – Almere (€ 1,9 miljoen) is sprake van lagere uitgaven als gevolg van niet gerealiseerde nadelcompensatie respectievelijk facturen voor het verleggen van kabels en leidingen die niet tijdig zijn ontvangen. Het voordeelijkg saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

12.09 Ontvangsten

De verlaging bij Slotwet van € 25,8 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2016.

Saldo 2016

De Slotwet 2016 laat een nadelig saldo zien van € 25,8 miljoen. Deze lagere ontvangsten worden met name veroorzaakt doordat in overleg met de Stadsregio en de provincie Noord-Holland de bijdragen voor het project A9 omlegging Badhoevedorp in 2017 worden ontvangen. Het nadelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

Verplichtingen

De lagere verplichtingen bij Slotwet hebben met name betrekking op de volgende projecten:

- Aflossing tunnels (€ 67,3 miljoen): de lagere verplichtingen wordt vooral veroorzaakt door bijstelling van de verplichting voor aflossing van de tunnel de Noord en de Wijkertunnel als gevolg van tariefswijziging voertuigpassages.
- Beter Benutten (34,7 miljoen): zoals in de kamerbrief over de voor-naamste budgettaire mutaties na de 2e suppletoire begroting 2016 (Kamerstukken II, 2016–2017, 34 550 XII) is gemeld, is in het kader van het vervolgprogramma Beter Benutten € 30,1 miljoen verplichtingen-budget overgeboekt naar de begroting Hoofdstuk XII om projecten te kunnen gunnen.
- A10 knooppunt de Nieuwe Meer en Amstel (€ 29,8 miljoen): er schuift verplichtingenruimte door omdat er minder verplichtingen zijn aangegaan voor met name verleggingen van kabels en leidingen.
- A15 Maasvlakte – Vaanplein (€ 27,7 miljoen). de lagere verplichtingen op het project A15 MaVa hangen samen met de lagere uitgaven op dit project. Zie de toelichting bij artikelonderdeel 12.04.
- N18 Varsseveld – Enschede (€ 21,2 miljoen): Er schuift verplichtingen-ruimte door omdat er minder verplichtingen zijn aangegaan voor voorbereidende werkzaamheden, waaronder het verleggingen van kabels en leidingen en vastgoedaankopen.
- A4 Delft – Schiedam (€ 20,4 miljoen): de verplichtingen vallen lager uit doordat de afkoop van het toekomstige Beheer en Onderhoud pas in 2017 plaatsvindt.

Artikel 13 Spoorwegen

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Slotwet 2016 (Bedragen x € 1.000)

13 Spoorwegen	Stand vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting	Mutaties Slotwet	Realisatie 2016
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)
Verplichtingen	2.244.286	2.929.650	2.163.806	– 321.562	1.842.244
Uitgaven <i>Waarvan juridisch verplicht</i>	2.447.262	2.765.102 94%	2.054.483 100%	19.521	2.074.004
13.02 Beheer, onderhoud en vervanging	1.291.436	1.299.080	1.218.765	– 4.656	1.214.109
13.03 Aanleg	963.385	1.152.380	658.521	49.594	708.115
13.03.01 Realisatieprogramma personenvervoer	671.883	762.227	496.808	43.364	540.172
13.03.02 Realisatieprogramma goederenvervoer	52.643	55.908	12.278	8.795	21.073
13.03.04 Verk. en planuitw. personenvervoer	115.134	206.333	30.987	– 1.146	29.841
13.03.05 Verk. en planuitw. goederenvervoer	123.725	127.912	118.448	– 1.419	117.029
13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	157.384	193.101	160.177	– 25.417	134.760
13.07 Rente en aflossing	17.020	48.786	17.020	0	17.020
13.08 Investeringsruimte	18.037	71.755	0	0	0
13.09 Ontvangsten	299.796	315.354	288.701	59.431	348.132

13.03 Aanleg

Op dit artikelonderdeel vinden bij Slotwet in grote lijnen twee mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 49,6 miljoen. Een verhoging als gevolg van de afrekening ProRail 4e kwartaal 2015 (€ 59,5 miljoen) en met daartegenover een verlaging als gevolg van het saldo 2016 (€ 9,9 miljoen).

Afrekening ProRail 4e kwartaal 2015

De technisch/boekhoudkundige overschrijding van de uitgaven wordt veroorzaakt doordat terug ontvangen voorschotten met ingang van het boekjaar 2016 bruto worden geboekt.

Saldo 2016

De Slotwet 2016 laat een voordelig saldo zien van € 9,9 miljoen. Deze lagere uitgaven worden met name veroorzaakt doordat op het programma Intensivering Spoor in Steden door gemeenten minder uitkeringen zijn aangevraagd dan geraamd (€ 5,2 miljoen). Daarnaast hebben zich vertragingen voorgedaan op de programma's Verbeteraanpak trein (€ 2,8 miljoen), Kleine Projecten Personenvervoer (€ 2,0 miljoen), en Kleine Projecten Goederenvervoer (€ 1,6 miljoen). Daartegenover staan hogere uitgaven op het project Utrecht Centraal (€ 2,4 miljoen) doordat de bij de Najaarsnota vermelde vertraging uiteindelijk maar deels is opgetreden. Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS

De verlaging bij Slotwet van € 25,4 miljoen wordt veroorzaakt door de verwerking van het saldo 2016.

Saldo 2016

De Slotwet 2016 laat een voordelig saldo zien van € 25,4 miljoen. Deze lagere uitgaven worden met name veroorzaakt door een vertraging in de afwikkeling van de zogenaamde tax-adjustments tussen lenM, Infraspeed en de Belastingdienst. De afwikkeling wordt nu in 2017 voorzien. Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit artikelonderdeel toegevoegd, zodat de omvang van de budgetten meerjarig ongewijzigd blijft.

13.09 Ontvangsten

Op dit artikelonderdeel vinden bij Slotwet in grote lijnen twee mutaties plaats die per saldo leiden tot een verhoging van € 59,4 miljoen. Een verhoging als gevolg van de afrekening ProRail 4e kwartaal 2015 (€ 59,5 miljoen) met daartegenover een verlaging als gevolg van het saldo 2016 (€ 0,1 miljoen).

Afrekening ProRail 4e kwartaal 2015

De technisch/boekhoudkundige overschrijding van de ontvangsten wordt veroorzaakt doordat terug ontvangen voorschotten met ingang van het boekjaar 2016 bruto worden geboekt.

Verplichtingen

De lagere verplichtingen bij Slotwet worden met name veroorzaakt door een vertraging van de subsidieaanvraag voor het project Zwolle-Herfte. Hierdoor is € 163,5 miljoen aan verplichtingen niet meer in 2016 aangegaan. Daarnaast is sprake van lagere verplichtingenrealisaties op de programma's Verbeteraanpak trein (€ 44,5 miljoen), PHS (€ 32,1 miljoen), Goederenroute Elst-Deventer-Twente (€ 16,9 miljoen), en Verbeteraanpak Stations (€ 10,1 miljoen).

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Slotwet 2016 (Bedragen x € 1.000)

14 Regionaal, lokale infrastructuur	Stand vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting	Mutaties Slotwet	Realisatie 2016
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)
Verplichtingen	182.873	478.768	114.005	- 328	113.677
Uitgaven	278.714	189.797	141.123	421	141.544
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		46%	82%		
14.01 Grote regionaal/lokale projecten	133.159	128.526	100.357	246	100.603
14.01.02 Planuitw.progr. Reg/lok	22.868	21.136	5.001	- 5.001	0
14.01.03 Realisatieprogr. Reg/lok	113.210	109.373	95.356	5.247	100.603
14.01.04 Investeringsruimte	- 2.919	- 1.983	0	0	0
14.02 Regionale Mob. Fondsen	0	0	0	0	0
14.03 RSP – ZZL: Pakket Bereikbaarheid	145.555	61.271	40.766	175	40.941
14.03.01 RSP – ZZL: RB projecten	93.298	25.221	4.716	175	4.891
14.03.02 RSP – ZZL: RB mob.fondsen	36.050	36.050	36.050	0	36.050
14.03.03 RSP – ZZL: REP	16.207	0	0	0	0
14.09 Ontvangsten	0	0	0	175	175

14.01 Grote regionale/lokale projecten

Fasewisseling projecten

Het project Amstelveenlijn is overgegaan van de planuitwerkingsfase (14.01.02) naar de realisatiefase (14.01.03).

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Slotwet 2016 (Bedragen x € 1.000)

15 Hoofdvaarwegennet	Stand vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting	Mutaties Slotwet	Realisatie 2016
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)
Verplichtingen	1.131.208	1.338.236	1.335.425	57.260	1.392.685
Uitgaven	854.411	915.751	862.034	- 104	861.930
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		100%	100%		
15.01 Verkeersmanagement	8.412	8.412	8.428	0	8.428
15.02 Beheer, onderhoud en vervanging	411.347	426.597	406.950	3.209	410.159
15.02.01 Beheer en onderhoud	288.426	290.471	312.611	- 1.760	310.851
15.02.04 Vervanging	122.921	136.126	94.339	4.969	99.308
15.03 Aanleg	141.226	184.346	122.985	1.324	124.309
15.03.01 Realisatie	122.646	171.652	118.624	1.324	119.948
15.03.02 Verkenningen en planuitwerkingen	18.580	12.694	4.361	0	4.361
15.04 Geïntegreerde Contractvormen/PPS	6.184	9.738	16.202	- 4.637	11.565
15.06 Netwerkgebonden kosten HVWN	301.578	300.994	307.469	0	307.469
15.06.01 Apparaatskosten RWS	271.463	271.826	278.244	0	278.244
15.06.02 Overige netwerkgebonden kosten	30.115	29.168	29.225	0	29.225
15.07 Investeringsruimte	- 14.336	- 14.336	0	0	0
15.09 Ontvangsten	32.620	24.103	91.159	2.922	94.081

Verplichtingen

Het verplichtingenbudget is met € 57,3 miljoen overschreden. Middels een brief aan de Staten-Generaal (Kamerstukken II, 2016–2017, 34 550 A, nr. 71) is eerder een overschrijding van € 47,3 miljoen gemeld met de volgende toelichting:

De hogere verplichtingen worden met name veroorzaakt door de volgende projecten:

- Capaciteitsuitbreiding Sluis Eefde (€ 83,0 miljoen): eind 2016 is het contract van dit DBFM project gesloten. Van deze verplichting van € 143,0 miljoen was € 60,0 miljoen in 2016 beschikbaar.
- Zeetoegang IJmond (€ 11,9 miljoen): er zijn meer kabels en leidingen in de grond aangetroffen die moeten worden aangepakt dan voorzien. Hier tegenover staan lagere verplichtingen op diverse projecten.

De resterende overschrijding van € 10,0 miljoen wordt met name veroorzaakt door het project overdracht Brokx-Nat.

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Slotwet 2016 (Bedragen x € 1.000)

17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Stand vastgestelde begroting	Stand 1e suppleaire begroting	Stand 2e suppleaire begroting	Mutaties Slotwet	Realisatie 2016
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)
Verplichtingen	185.987	241.641	102.696	- 29.522	73.174
Uitgaven <i>Waarvan juridisch verplicht</i>	98.963	165.045 49%	81.496 100%	- 12.066	69.430
17.01 Westerscheldetunnel	0	0	0	0	0
17.02 Betuweroute	4.555	7.416	2.014	- 325	1.689
17.03 Hogesnelheidslijn-Zuid	20.183	38.436	1.384	- 968	416
17.06 Project Mainportontwikkeling Rotterdam	4.604	5.702	6.934	- 247	6.687
17.07 ERTMS	41.338	55.446	33.901	- 7.146	26.755
17.08 Zuidasdok	28.283	58.045	37.263	- 3.380	33.883
17.09 Ontvangsten	40.441	41.838	40.938	- 814	40.124

17.07 ERTMS

Op dit artikelonderdeel vinden bij Slotwet in grote lijnen drie mutaties plaats die per saldo leiden tot een verlaging van € 7,2 miljoen. Verhogingen als gevolg van de afrekening ProRail 4e kwartaal 2015 (€ 4,8 miljoen) en EU subsidies (€ 1,0 miljoen) met daartegenover een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2016 (€ 13,0 miljoen).

Afrekening ProRail 4e kwartaal 2015

De technisch/boekhoudkundige overschrijding van de uitgaven wordt veroorzaakt doordat terug ontvangen voorschotten met ingang van het boekjaar 2016 bruto worden geboekt.

EU-subsidie

ERTMS heeft een aantal subsidies toegekend gekregen vanuit het EU-fonds Connecting Europe Facility for Transport (CEF Transport). In 2016 zijn reeds enkele voorschotten van de subsidies ontvangen (€ 1,0 miljoen).

Saldo 2016

De Slotwet 2016 laat een voordelig saldo zien van € 13,0 miljoen. Deze lagere uitgaven worden met name veroorzaakt door een vertraging van de planuitwerkingsfase van ERTMS. Daarnaast hebben de hierboven beschreven ontvangen voorschotten van de EU geleid tot aanvullende onderuitputting in 2016. Het voordelig saldo wordt in 2017 aan dit

Artikel 19 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Slotwet 2016 (Bedragen x € 1.000)

19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting	Mutaties Slotwet	Realisatie 2016
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)=(3)+(4)
Ontvangsten	5.355.569	5.184.182	5.026.766	0	5.026.766
19.09 Ten laste van begroting lenM	5.355.569	5.184.182	5.026.766	0	5.026.766

	Total mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Artikel 14 Regionaal, lokale infra-structuur																
Stand tweede suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZL		40.766	92.228	158.666	74.765	51.490	22.194	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Sluitet 2016	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2016 artikelonderdeel 14.03 RSP/ZL	40.941	92.228	158.666	74.765	51.490	22.194	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Reg./Lok.infra	278.714	366.011	327.649	166.891	185.417	99.636	110.941	85.982	2.296	36.080	66.654	77.205	121.873	0	0	0
Total uitgaven stand eerste suppletorie begroting 2016 Reg./Lok.infra.	189.797	355.135	327.622	166.891	185.417	99.636	110.941	85.982	2.296	36.080	66.654	77.205	121.873	0	0	0
Total uitgaven stand Miljoenennota 2017 Reg./Lok.infra.	150.750	216.332	332.243	184.395	146.541	110.356	52.210	34.854	1.606	9.336	9.335	9.336	9.426	0	0	0
Total uitgaven stand tweede suppletorie begroting 2016 Reg./Lok.infra.	141.123	218.590	332.243	184.395	146.541	110.356	52.210	34.854	1.606	9.336	9.335	9.336	9.426	0	0	0
Realisatie 2016 Reg./Lok.infra.	141.544	218.344	332.243	184.395	146.541	110.356	52.210	34.854	1.606	9.336	9.335	9.336	9.426	0	0	0
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten Mutaties voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten Reg./Lok.infra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017 Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 14.09 Ontvangsten Reg./lok.infra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties tweede suppletorie begroting 2016 Stand tweede suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 14.09 Reg./Lok.infra	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Artrekening ProRail 4e kwartaal 2015 Mutaties Sluitet 2016 Realisatie 2016 artikelonderdeel 14.09 Reg./Lok.infra	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Total mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Artikel 18 Overige uitgaven en ontvangsten																
Stand eerste suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten Overige uitg'en ontv.	0	0	0	0	-18.251	18.251	18.252	18.252	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	0	0
Mutaties Miljoenennota 2017	0	0	0	-18.251	-18.251	-18.252	-18.252	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	-38.459	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten Overige uitg'en ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige mutaties tweede suppletorie begroting 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten Overige uitg'en ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Sluitet 2016 Realisatie 2016 artikelonderdeel 18.09 Ontvangsten Overige uitg'en ontv.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontworpbegroting 2016 artikelonderdeel 18.10 Voordeling Mutaties voorjaarsnota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 18.10 Voordeling saldo Mutaties Miljoenennota 2017	207.607	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 18.10 Voordeling saldo Overige mutaties tweede suppletorie begroting 2016 Stand tweede suppletorie begroting 2016 artikelonderdeel 18.10 Voordeling saldo Saldo 2016 Overige uitgaven Mutaties Sluitet 2016 Realisatie 2016 artikelonderdeel 18.10 Voordeling saldo	207.607	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total ontvangsten stand ontwerpbegroting 2016 Overige uitg'en ontv.	0	0	0	18.251	18.251	18.252	18.252	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	0	0
Total ontvangsten stand eerste suppletorie begroting 2016 Overige uitg'en ontv.	207.607	0	0	18.251	18.251	18.252	18.252	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	38.459	0	0
Total ontvangsten stand Miljoenennota 2017 Overige uitg'en ontv.	207.607	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total ontvangsten stand tweede suppletorie begroting 2016 Overige uitg'en ontv.	207.607	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2016 Overige uitg'en ontv.	207.606	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk

	Total mutatie	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Artikel 19 Bijdragen andere begrotingen Rijk																
Ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 19.09	5.395.569	5.702.361	5.697.414	5.730.721	5.808.303	5.823.199	5.645.720	5.589.567	5.489.397	5.471.307	5.274.662	5.283.318	5.264.772	0	0	0
Mutaties voorjaarsnota 2016	-171.387	-32.765	-6.334	-2.460	-2.460	-2.460	-22.540	-22.540	-22.540	-22.540	-22.540	-22.540	-22.540	-22.540	-22.540	25.000
Stand eerste suppletore begroting 2016 artikelonderdeel 19.09	5.184.182	5.663.596	5.691.080	5.728.261	5.805.843	5.845.739	5.668.260	5.612.107	5.511.337	5.493.847	5.296.602	5.305.858	5.287.312	25.000	25.000	25.000
Mutaties Miljoenennota 2017	-118.935	-219.118	4.403	65.625	81.712	-22.498	312.934	315.342	-41.516	-41.516	-276.372	-364.652	-445.459	5.108.523	5.108.523	5.108.523
Stand ontwerpbegroting 2017 artikelonderdeel 19.09	5.065.247	5.456.478	5.695.483	5.793.886	5.887.556	5.823.241	5.981.194	5.927.449	5.559.846	5.452.331	5.020.230	4.941.206	4.841.853	5.133.523	5.133.523	5.133.523
Overige mutaties tweede suppletore begroting 2016	-38.481	-25.183	-1.490	-292	-233	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletore begroting 2016 artikelonderdeel 19.09	5.026.766	5.425.295	5.693.993	5.793.594	5.887.322	5.823.241	5.981.194	5.927.449	5.559.846	5.452.331	5.020.230	4.941.206	4.841.853	5.133.523	5.133.523	5.133.523
Mutaties Slotwert 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2016 artikelonderdeel 19.09	5.026.766	5.425.295	5.693.993	5.793.594	5.887.322	5.823.241	5.981.194	5.927.449	5.559.846	5.452.331	5.020.230	4.941.206	4.841.853	5.133.523	5.133.523	5.133.523
Total ontvangsten stand ontwerpbegroting 2016	5.395.569	5.702.361	5.697.414	5.730.721	5.808.303	5.823.199	5.645.720	5.589.567	5.489.397	5.471.307	5.274.662	5.283.318	5.264.772	0	0	0
Total ontvangsten stand eerste suppletore begroting 2016	5.184.182	5.663.596	5.691.080	5.728.261	5.805.843	5.845.739	5.668.260	5.612.107	5.511.337	5.493.847	5.296.602	5.305.858	5.287.312	25.000	25.000	25.000
Total ontvangsten stand Miljoenennota 2017	5.065.247	5.456.478	5.695.483	5.793.886	5.887.556	5.823.241	5.981.194	5.927.449	5.559.846	5.452.331	5.020.230	4.941.206	4.841.853	5.133.523	5.133.523	5.133.523
Total ontvangsten stand tweede suppletore begroting 2016	5.026.766	5.425.295	5.693.993	5.793.594	5.887.322	5.823.241	5.981.194	5.927.449	5.559.846	5.452.331	5.020.230	4.941.206	4.841.853	5.133.523	5.133.523	5.133.523
Realisatie 2016	5.026.766	5.425.295	5.693.993	5.793.594	5.887.322	5.823.241	5.981.194	5.927.449	5.559.846	5.452.331	5.020.230	4.941.206	4.841.853	5.133.523	5.133.523	5.133.523

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT- tabellen zijn in ieder geval voorzien van toelichtingen indien sprake is:

- van een wijziging (anders dan door de verwerking van prijsbijstelling) in het taakstellend projectbudget groter dan 10% of meer dan € 10 miljoen;
  - van een wijziging groter dan 1 jaar in de oplevering van het project.
- De stand «vorig» betreft de stand in de Najaarsnota 2016.

Artikel 12 Hoofdwegennet

Realisatieprogramma

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
Projecten Nationaal						
Kleine projecten / Afronding projecten	2	4	62	62	nvt	nvt
Programma 130 km	4	6	56	56	–	–
Programma aansluitingen	1	2	113	113	nvt	nvt
Quick Wins Wegen ZSM 1+2 (spoedwet wegverbreding)	0	12	12	12	–	–
Projecten Noordwest-Nederland	9	9	1.543	1.543	2016	2016
A10 Amsterdam praktijkproef FES	3	3	51	51	2018	2018
A1/A6/A9 Schiphol-Amsterdam-Almere	61	44	1.587	1.587	2024–2026	2024–2026
A9 Badhoevedorp	70	67	340	340	2018	2018
A2 Holendrecht – Oudenrijn	3	4	1.216	1.216	2012	2012
A28 Utrecht – Amersfoort	0	2	202	202	2013	2013
A28 Knooppunt Hoevelaken	24	24	743	743	2023–2025	2023–2025
A1 Bunschoten-Knooppunt Hoevelaken	1	2	24	24	2015	2015
N50 Ens – Emmeloord	15	11	16	16	2016	2016
A7/A8 Purmerend – Zaandam – Coenplein	7	6	21	21	2015	2015
A27/A1 Utrecht.N. – knp. Eemnes – asl.Bunschoten	6	8	261	261	2018–2020	2018–2020
A10 Knooppunten De Nieuwe Meer en Amstel	3	4	297	297	2028	2028
Projecten Zuidwest-Nederland						
A24 Blankenburgtunnel (excl. tolopgave)	14	14	774	774	2022–2024	2022–2024
A4 Burgerveen – Leiden	1	1	547	547	2015	2015
A4-A44 Rijnlandroute	30	36	552	552	Regio	Regio
A4 Delft – Schiedam	54	61	658	658	2015	2015
A4 Vlieland – N14			14	14	Regio	Regio
N57/N59 EuroRAP (verkeersveiligheid)	0	1	11	11	2020	2020
N61 Hoek-Schoondijke	2	2	119	119	2015	2015
Projecten Zuid-Nederland						
A4 Dinteloord – Bergen op Zoom	1	1	258	258	2014	2014

Realisatieprogramma Hoofdwegennet (12.03.01)		Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
A67 Aanpak toerit Someren		0	0	6	6	2015	2015
A2 Maasbracht – Geleen, 1e fase		0		154	154	2013	2013
A2 Passage Maastricht	2		3	678	678	2016	2016
A76 Aansluiting Nuth				59	59	Regio	Regio
Projecten Oost-Nederland							
A50 Ewijk – Valburg		0		270	270	2017	2017
N35 Combiplan Nijverdal		3	4	321	321	2015	2015
N18 Varsseveld – Enschede		20	22	337	337	2019–2021	2019–2021
N35 Wijthmen – Nijverdal		0	0	15	15	2018	2018
A1 Apeldoorn Zuid – Beekbergen		6	5	31	31	2017	2017
N35 Zwolle – Wijthmen		4	5	48	48	2018	2018
Projecten Noord-Nederland							
N31 Leeuwarden (De Haak)		7	9	217	217	2014	2014
A7 Zuidelijke Ringweg Groningen, fase 2	35		26	670	670	2019–2021	2019–2021
Overige maatregelen							
Meer kwaliteit leefomgeving		16	16	176	176		
Meer veilig 3		10	10	37	37		
Verzorgingsplaatsen Reservering snelfietsroutes		10	10	25	25		
Afrondingen		2	1	19	19		
Totaal uitvoeringsprogramma		426	423	12.540	12.540		
Realisatieuitgaven op IF 12.03.01 mbt planuitwerking		50	53				
Programma Realisatie (IF 12.03.01)		476	476				
Budget Realisatie (IF 12.03.01)		476	476				
Overprogrammering (-)							

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdwegennet (12.03.02)		Projectbudget		Openstelling	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig
Verplicht					
Realisatieuitgaven op IF 12.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten		- 256	- 256	nvt	nvt
Projecten Nationaal					
Beter Benutten		464	464	nvt	nvt
Geluidsverminderingprogramma – weg		260	260	nvt	nvt
Lucht – weg (NSL hoofdwegennet)		196	196	nvt	nvt
Bijdrage aan agentschap t.b.v. externe kosten planuitwerkingsprojecten		192	192	nvt	nvt
Projecten Noordwest-Nederland					

Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdwegennet (12.03.02)	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere, deeltraject A9					
Amstelveen (deel 4)	709	709	2024–2026	2024–2026	
A12/A27 Ring Utrecht	1.141	1.141	2024–2026	2024–2026	
Rijksbijdrage aan de Noordelijke Randweg Utrecht	166	166	Regio	Regio	
Stedelijke Bereikbaarheid Almere	26	26	nvt	nvt	
Projecten Zuidwest-Nederland					
A13/A16 Rotterdam (excl. tolopbrengsten)	974	974	2021–2023	2021–2023	
A15 Papendrecht – Sliedrecht	6	6	2018–2020	2018–2020	
Rijksbijdrage aan kwaliteitsprogramma Blankenburgverbinding	26	26	nvt	nvt	
Projecten Zuid-Nederland					
A2 't Vonderen – Kerkenscheide	262	262	2025–2027	2025–2027	
A27 Houten – Hooipolder	860	860	2023–2025	2023–2025	
N65 Vught – Haaren 1)	46	46	Eind 2023	Eind 2023	
Programma Bereikbaarheid Zuid-Nederland: InnovA58	401	401	2022–2024	2022–2024	
Programma Bereikbaarheid Zuid-Nederland: ITS en Smart Mobility	30	30	nvt	nvt	
Projecten Oost-Nederland					
A12/A15 Ressen – Oudbroeken (excl. tolopbrengsten) (ViA15)	541	541	2021–2023	2021–2023	
Terugbetaling regiobijdrage ViA15 (maatregelen OWN)	35	35	nvt	nvt	
N35 Nijverdal – Wierden	104	104	2022–2024	2022–2024	
A1 Apeldoorn – Azelo	424	424	fase 1: 2020–2022	fase 1: 2020–2022	
			fase 2: 2026–2028	fase 2: 2026–2028	
A1/A30 Barneveld	10				1
Projecten Noord-Nederland					
N33 Zuidbroek-Appingedam	96	96	2021–2023	2021–2023	
Gebonden					
Projecten Nationaal					
Reserveringen voor LCC	150	150	nvt	nvt	
Tolreservering Blankenburgverbinding en ViA15	108	108	nvt	nvt	
Reservering Nalevingskosten SWUNG	79	79	nvt	nvt	
Projecten Noordwest-Nederland					
A7/A8 Corridor Amsterdam-Hoorn	300	300			
Landzijdige Bereikbaarheid Lelystad Airport	49	49			
Reservering BenO A6 aansluiting Lelystad	1	1	nvt	nvt	
Projecten Zuidwest-Nederland					
A4 Haaglanden (passage en poorten & inprikkers)	448	448			
Reservering BenO A15 Papendrecht-Sliedrecht	2	2	nvt	nvt	
Projecten Zuid-Nederland					
A67/A73 Knooppunt Zaarderheiken	5	5			
Programma Bereikbaarheid Zuid-Nederland: A67					
Leenderheide-Zaarderheiken	150	150			
Landzijdige Bereikbaarheid Eindhoven Airport	25	25			
Reservering BenO InnovA58	11	11	nvt	nvt	
Projecten Oost-Nederland					
Reservering BenO A1 Apeldoorn – Azelo	19	19	nvt	nvt	
Reservering BenO N35 Nijverdal-Wierden	1	1	nvt	nvt	
Reservering Terugbetaling voorfinanciering A1 Apeldoorn – Azelo	29	29	nvt	nvt	
Projecten Noord-Nederland					
Reservering BenO N33 Zuidbroek-Appingedam	4	4	nvt	nvt	
Bestemd	324	324			
Projecten in voorbereiding					
Projecten Nationaal					
Studiebudget Verkenningen / MIRT onderzoeken					
Projecten Zuidwest-Nederland					
A20 Nieuwewerk – Gouwe					
Overige projecten in voorbereiding					
Gesigneerde Risico's					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	8.418	8.408			
Begroting (IF 12.03.02)	8.418	8.408			

- Amendement van het lid Visser c.s. (Kamerstukken II, 2016–2017, 34 550 A nr. 48): het knooppunt A1/A30 behoort volgens de ANWB tot de top 5 van de fileknelpunten in Nederland. Om de bereikbaarheid van dit knooppunt te verbeteren wordt er € 10 miljoen geïnvesteerd voor aanpassing van het knooppunt A1/A30. Dekking wordt gevonden onder de vrije investeringsruimte Spoor.

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Geïntegreerde contract-vormen Hoofdwegenet (12.04)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling	Toelichting
	Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Noordwest-Nederland						
Aflossing tunnels	46	46	1.239	1.239	–	–
A10 Tweede Coentunnel	59	60	2.224	2.224	2013	2013
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A1/A6)	35	39	1.737	1.737	2019	2019
A1/A6/A9 Schiphol – Amsterdam – Almere (deeltraject A9 Gaasperdammerweg)	22	19	1.068	1.068	2021	2021
A12 Lunetten – Veenendaal	26	27	642	642	2012	2012
Projecten Zuidwest-Nederland						
A15 Maasvlakte – Vaanplein	119	139	2.060	2.060	2015	2015
Projecten Zuid-Nederland						
A59 Rosmalen – Geffen, PPS	0	1	288	288	2005	2005
Projecten Oost-Nederland						
A12 Ede – Grijsoord	7	6	166	166	2016	2016
Projecten Noord-Nederland						
N31 Leeuwarden – Drachten	6	6	166	166	2007	2007
N33 Assen – Zuidbroek	15	14	350	350	2014	2014
Tolgefinancierde uitgaven (NCW)						
Tolgefinancierde uitgaven A24 Blankenburgtunnel			316	316	nvt	nvt
Tolgefinancierde uitgaven A12/A15 Ressen – Oudbroeken (ViA15)			286	286	nvt	nvt
Afrondingen	– 1					
Totaal	334	357	10.542	10.542		
Begroting (IF 12.04)	334	357				

Artikel 13 Spoorwegen

Realisatieprogramma personenvervoer

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectomschrijving	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting		
	huidig	vorig	huidig	vorig				
Projecten nationaal								
Benutten								
ERTMS-pilot	0	1	9	9	2012–2015	2012–2015		
Amsterdam-Utrecht en expertisecentrum								
Geluidsanering	6	6	629	629	divers	divers		
Spoorwegen								
Uitvoeringsprogramma geluid emplacementen (UPGE)	0	0	29	29	divers	divers		
Be- en bijsturing toekomst	5	5	15	15	2019	2019		
Verbeteraanpak trein	10	13	54	54	2019	2018–2019		
Verbeteraanpak stations	2	2	13	13	2019	2018		
Opstellen Reizigerstreinen Korte termijn	0	0	45	45	2020	2020		
Vervolg fase Beter en Meer / Opstelcapaciteit			32	32	divers	divers		
Programma Hoogfrequent Spoervervoer								
PHS Meteren – Boxtel	2	2	10	10	2017	2017		
PHS DSSU (incl. voorinvestering)	59	59	314	314	2017	2017		
PHS Overweg Klompersteeg Veenendaal	0	0	9	9	2019	2019		
PHS Rijswijk – Rotterdam	2	2	9	9	2023	2023		
PHS Spooromgeving Geldermalsen	0	0	56	56	2021	2021		
PHS Diezebrug			2	2	2013	2013		
Stations en stationsaanpassingen								
Cameratoezicht op stations	4	4	13	13	2017	2017		
Kleine stations	0	0	17	17	divers	divers		
Toegankelijkheid stations	28	28	488	488	divers	divers		
Overige projecten/programma's /lijndelen etc.								
AKI-plan en veiligheidsknelpunten	5	5	392	392	divers	divers		
Niet Actief Beveiligde Overwegen (NaBo's)	0	0	10	10	divers	2017 e.v.		
Fietsparkeren bij stations	18	18	222	222	divers	divers		
Nazorg gereed gekomen lijnen/halten	3	3	36	36	divers	divers		
Ontsniptering	4	4	79	79	divers	divers		
Programma Kleine Functiewijzigingen	31	31	374	374	divers	divers		
Punctualiteits-/capaciteitsknelpunten	12	12	179	179	divers	divers		
Aanleg ATBvv op A2 corridor en Brabantroute	4	4	20	20	2017	2017		
Kleine projecten personenvervoer	3	3	24	24	divers	divers		
Projecten Noordwest-Nederland								
Amsterdam-Almere-Lelystad								
OV SAAL korte termijn	113	113	742	742	2016	2016		

Realisatieprogramma Personenvervoer (13.03.01)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
OV SAAL Naarden						
Bussum	1	1	24	24	2019	2019
Stations en stationsaanpassingen						
Amsterdam CS, Cuypershals	2	2	26	26	2014–2018	2014–2018
Amsterdam CS, Fietsenstalling	2	2	11	11	2016–2019	2016–2019
OV-terminal stationsgebied Utrecht (VINEX/ NSP)	27	25	411	411	2016	2016
Overige projecten/ lijndelen etc.						
Regionet (inclusief verkeersmaatregelen Schiphol)	8	8	189	189	divers	divers
Spoorwegovergang Soestdijkseweg te Bilthoven	0	0	30	30	2013–2015	2013–2015
Vleuten – Geldermalsen						
4/6 sporen (incl. RSS)	39	39	925	925	2005 e.v.	2005 e.v.
Projecten Zuidwest-Nederland						
Stations en stationsaanpassingen						
Den Haag CS perronsporen 11 en 12	2	2	38	38	2020–2022	2020–2022
Overige projecten/ lijndelen etc.						
Rijswijk – Schiedam incl. spoorcorridor Delft	30	30	606	606	2015–2017	2015–2017
Projecten Zuid-Nederland						
Stations en stationsaanpassingen						
Breda Centraal (t.b.v. NSP)	5	5	88	88	2016–2017	2016–2017
Projecten Oost-Nederland						
Utrecht-Arnhem-Zevenaar						
Arnhem Centraal (t.b.v. NSP)	2	2	108	108	2011–2015	2011–2015
Traject Oost uitv. covenant DMB	15	15	234	234	divers	divers
Overige projecten/ lijndelen etc.						
Regionale lijnen Gelderland	3	3	17	17	divers	divers
Projecten Noord-Nederland						
Partiële spooruitbreiding Groningen-Leeuwarden	6	6	49	49	divers	divers
Sporen driehoek Noord-Nederland	5	5	135	135	divers	divers
Afrondingen	1	1				
Totaal ProRail projecten	459	461	6.713	6.713		
Overige (niet ProRail) projecten						
Intensivering Spoor in steden (I)	4	9	244	244		
Spoorzone Ede	24	24	42	42		
Totaal overige (niet ProRail) projecten	28	33	286	286		
Totaal uitvoeringsprogramma	487	494	6.999	6.999		

Realisatieprogramma Personenvervoer (13.03.01)		Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Realisatieuitgaven op IF 13.03.01 mbt planuitwerking		3	3				
Afrekening voorschotten		50					
Programma Realisatie (IF 13.03.01)		540	497				
Budget Realisatie (IF 13.03.01)		540	497				
Overprogrammering (-)		0	0				

Realisatieprogramma goederenvervoer

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 miln.)

Realisatieprogramma Goederenvervoer (13.03.02)		Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
ProRail Projecten							
Projecten nationaal							
PAGE risico reductie		0	0	19	19	divers	divers
Optimalisering Goederencorridor							
Rotterdam-Genua	9	9		175	175	2014 e.v.	2014 e.v.
Programma Emplacementen op orde				58	58	2020	2020
Kleine projecten goederenvervoer	1	1		4	4	divers	divers
Projecten Zuidwest-Nederland							
Geluidmaatregelen Zeeuwselijn	1	1		27	27	2014–2017	2014–2017
Spooraansluiting 2e Maasvlakte achterlandverbinding	1	1		218	218	2014 e.v.	2014 e.v.
Projecten Zuid-Nederland							
Venlo Logistiek multimodaal knooppunt				30	30	2019	2019
Projecten Oost Nederland							
Uitv.progr Goederenroute Elst-Deventer-Twente (NaNov)	3	3		138	138	2020	2020
Overige projecten							
Nazorg gereedgekomen projecten	0	0		1	1	divers	divers
Afrondingen	1	1					
Totaal ProRail Projecten		16	16	670	670		
Overige (niet ProRail) Projecten		0	0				
Programma Realisatie (IF 13.03.02)		16	16	670	670		
Planuitwerkingskosten realisatieprogramma t.l.v. IF 13.03.05	- 4		- 4				
Afrekening voorschotten	9						
Programma Realisatie (IF 13.03.02)	21	12					

Realisatieprogramma Goederenvervoer (13.03.02)		Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Budget Realisatie (IF 13.03.02)		21	12				
Overprogrammering (-)		0	0				

Planstudieprogramma personenvervoer

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogramma Personenvervoer (13.03.04)		Projectbudget		Indienststelling	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig
Verplicht					
Realisatieuitgaven op IF 13.03.01 mbt planuitwerkingsprojecten		– 14	– 14		
Projecten Nationaal					
Kleine projecten Personenvervoer	8	8	8	divers	divers
Reservering oppbouw compensatie NS	159	159	159	divers	divers
Reizigersfonds	1	1	1	nvt	nvt
Projecten Oost-Nederland					
Quick scan decentraal spoor Gelderland	18	18	18	2011–2018	2011–2018
Zwolle – Herfte	197	197	197	2017–2021	2017–2021
Gebonden					
Projecten Nationaal					
Grensoverschr. Spoorvervoer	61	61	61	divers	divers
Beter Benutten Decentraal Spoor (Decentraal Spoor, fase 2 (NMCA))	64	64	64	divers	divers
Progr.Hoogfreq.Spoor (PHS)	2.440	2.440	2.440	divers	divers
Landelijk Verbeterprogramma Overwegen (LVO)	193	193	193	divers	divers
Projecten Noordwest-Nederland					
OV Schiphol-Amsterdam-Almere-Lelystad	341	341	341		
Bestemd		23	23		
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesigneerde risico's</i>					
Totaal planuitwerkingsprogramma		3.491	3.491		
Begroting (IF 13.03.04)		3.491	3.491		

Planstudieprogramma goederenvervoer

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Planuitwerkingsprogramma Goederenvervoer (13.03.05)		Projectbudget		Indienststelling	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig
Verplicht					
Planuitwerkingskosten van realisatieprogramma IF 13.03.02	9	9	9		
Projecten Nationaal					
Kleine projecten Goederenvervoer	12	12	12	divers	divers
Gebonden					
Projecten Zuidwest-Nederland					
Calandbrug	159	159	159	2020	2020
Bestemd					
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesigneerde Risico's</i>					
Totaal planuitwerkingsprogramma		180	180		

Planuitwerkingsprogramma Goederenvervoer (13.03.05)	Projectbudget		Indienststelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	
Begroting (IF 13.03.05)	180		180		

Geïntegreerde contractvormen

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Geïntegreerde contractvormen Spoorwegen (13.04)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Beschikbaarheidsvergoeding ¹	150	150	3.626	3.626		
Rente- en belastingaanpassingen ²	- 19	5	- 56	- 56		
Overgedragen restwerkzaamheden ³	0	2	13	13		
Diverse afrekeningen etc. ⁴	4	2	53	53		
Afrondingen		1				
Totaal	135	160	3.636	3.636		
Begroting (IF 13.04)	135	160				

¹ De beschikbaarheidsvergoeding is inclusief de verwachte toekomstige indexeringen.

² Rente wordt halfjaarlijks verrekend op basis van de werkelijke Euribor-stand; de belastingwijziging is een technische, voor de Staat budgetneutraal, correctie die bij de Belastingdienst leidt tot even grote ontvangsten.

³ Dit betreft met name de uitgaven aan de pilot geluid die oorspronkelijk waren begroot op artikel 17.03.

⁴ Dit betreft diverse nog door te voeren wijzigingen op de HSL-Zuid infrastructuur, waarvan aanpassing van het ERTMS-systeem (voor de Intercity Nieuwe Generatie) de grootste is.

Artikel 14 Regionaal, lokale infrastructuur

Realisatieprogramma

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Regionaal, lokale infrastructuur (14.01.03)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Nationaal						
Actieplan Groei op het Spoor: P+R	0	0	0	0		
Projecten Noordwest-Nederland						
Noord/Zuidlijn Noord-WTC	43	43	1.186	1.186	2017	2017
Utrecht Trams naar De Uithof	4	4	110	110	2018	2018
Ombouw Amstelveenlijn	5		77		2020	
Projecten Zuidwest-Nederland						
A12/A20 Parallelstructuur Gouwe HOV netwerk Zuid-Holland Noord (voorheen Rijn-Gouwelijn)	39	39	101	101	Regio	Regio
Rotterdamsebaan RandstadRail (incl. voorbereidingskosten en aanlanding RR op Den Haag HSE)	0	0	203 306	203 306	2020 Regio	2020 Regio
Afronding	9 1	9	894	894	2016	2006–2016

1

Realisatieprogramma Regionaal, lokale infrastructuur (14.01.03)		Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Programma Realisatie (IF 14.01.03)	101	95		2.877		2.800	
Budget Realisatie (IF 14.01.03)	101	95					
Overprogrammering (-)	0	0					

1. Het project Amstelveenlijn is overgegaan van de planuitwerkingsfase (14.01.02) naar de realisatiefase (14.01.03).

Planuitwerkingsprogramma

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mil.)

Planuitwerkingsprogramma Regionaal, lokale infrastructuur (14.01.02)		Projectbudget		Openstelling	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig
Verplicht					
Gebonden					
Projecten Noordwest-Nederland					
Ombouw Amstelveenlijn			77		2020
Bestemd	48		48		
<i>Projecten in voorbereiding</i>					
<i>Overige projecten in voorbereiding</i>					
<i>Gesigneerde risico's</i>					
Afronding					
Programma	48		125		
Begroting (IF 14.01.02)	48		125		

1. Het project Amstelveenlijn is overgegaan van de planuitwerkingsfase (14.01.02) naar de realisatiefase (14.01.03).

Projectoverzicht Regio specifiek

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mil.)

Projectoverzicht Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (14.03) ¹		Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving		huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Noord-							
Nederland							
14.03.01 Concrete bereikbaarheidsprojecten ^{2 3}	5	5		249		249	
14.03.02 Regionaal Mobiliteitsfonds	36	36		535		535	
14.03.03 Ruimtelijk economisch programma				65		65	
Afronding				- 1		- 1	
Begroting (IF 14.03)	41	41		848		848	
LMCA Spoor: spoor-driehoek ⁴	5	5		135		135	

Projectoverzicht Regiospecifiek Pakket Zuiderzeelijn (14.03) ¹	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Totale riksbijdrage Noord-Nederland	46	46	983	983		

¹ Bijdrage regio zijn pp2007.

² Het betreft de volgende projecten: A7 Zuidelijke Ringweg Groningen (ZRG) fase 2; Bereikbaarheid Leeuwarden; Bereikbaarheid Assen; N50 Ramspol-Ens en Openbaar vervoer/spoor. De totale riksbijdrage is inclusief € 200 mln. uit het MIRT t.b.v. de A7 ZRG fase 2.

³ Uit het regionaal mobiliteitsfonds wordt een bijdrage van € 100 mln. (prijspeil 2007) geleverd aan de concrete projecten. Deze bijdrage vervalt, indien na realisatie van de concrete projecten is gebleken dat deze bijdrage niet nodig is.

⁴ Betreft Pakket Noorden, hetgeen op artikel 13 is opgenomen.

Artikel 15 Hoofdvaarwegennet

Realisatieprogramma

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mil.)

Realisatieprogramma Hoofdvaarwegennet (15.03.01)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling	Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Nationaal						
Quick Wins Binnenhavens	1	1	61	61	2009–2016	2009–2016
Impuls Dynamisch Verkeersmanagement						
Vaarwegen	7	7	97	97	2015	2015
Subsidieprogr. Zeehaveninnovatieproj. voor Duurzaamheid (ZIP)	0	0	4	4	2016	2016
Walradarsystemen	1	1	25	25	2018	2018
Beter Benutten	0	0	20	20		
Projecten Noordwest-Nederland						
De Zaan (Wilhelminasluis)			13	13	2017	2017
Projecten Zuidwest-Nederland						
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Rijn						
Scheldeverbinding	1	1	2	2	2016	2016
Nieuwe Sluis Terneuzen	20	18	999	999	2022	2022
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Beneden-Lek	0	1	12	12	2019	2019
Quick wins Volkeraksluizen			3	3	2017	2017
Projecten Zuid-Nederland						
Wilhelminakanal						
Tilburg	17	12	82	82	ntb	ntb
Zuid-Willemsvaart; aanleg Maximakanaal en opwaardering tot Veghel	11	9	430	430	2015	2015
Maasroute, moderniseringsfase 2	24	29	628	628	2018	2018
Projecten Oost-Nederland						
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)						
Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis)	11	12	64	64	2017	2017
Capaciteitsuitbreiding sluis Eefde	5	7	83	83	2020	2020

Realisatieprogramma Hoofdvaarwegennet (15.03.01)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Verruiming Twentekana- len fase 2	1	1	37	37	2019	2019	
Projecten Noord- Nederland							
Vaarweg Lemmer – Delfzijl fase 1; verbete- ring tot klasse Va	2	1	284	284	2017	2017	
Verruiming vaarweg Eemshaven-Noordzee	5	5	30	30	2017	2017	
Overige projecten							
Kleine projecten / Afronding projecten	1	3	4	4			
Afronding	1	- 1					
Totaal uitvoeringspro- gramma	108	107	2.878	2.878			
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt planuitwer- king	2	2					
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt geïnte- greerde contractvormen	10	10					
Programma Realisatie (IF 15.03.01)	120	119					
Begroting Realisatie (IF 15.03.01)	120	119					
Overprogrammering (-)							

Planstudieprogramma

Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdvaarwegennet (15.03.02)	Projectbudget		Openstelling		Toelichting
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig	
Verplicht					
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt planuitwerkingspro- jecten	- 23	- 23	nvt	nvt	
Projecten Noord-Nederland					
Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 2	102	102	2023–2025	2023–2025	
Gebonden					
Projecten Nationaal					
Bijdrage aan agentschap tbv planuitwerkingen	14	14			
Projecten Noordwest-Nederland					
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen Amsterdam-Lemmer	6	6	2025–2027	2025–2027	
Lichteren buitenhaven IJmuiden	65	65	2019	2019	
Vaarweg IJsselmeer-Meppel	36	36	2023	2023	
Projecten Zuidwest-Nederland					
Capaciteitsuitbreiding overnachtingplaatsen Merwedes	20	20	2021	2021	
Verkeerssituatie splitsing Hollandsch Diep-Dordtsche Kil	10	10	2025–2027	2025–2027	
Capaciteit Volkeraksluizen	152	152	2024–2026	2024–2026	
Projecten Oost-Nederland					
Bovenloop IJssel (IJsselkop tot Zutphen)	36	36	2026–2028	2026–2028	
Capaciteitsuitbreiding ligplaatsen IJssel	28	28	2019–2020	2019–2020	
Toekomstvisie Waal	131	131	2019–2021	2019–2021	
Bestemd					
<i>Projecten in voorbereiding</i>	492	492			
Projecten Nationaal					
Reservering consequenties areaaluitbreiding op beheer en onderhoud					

Verkenningen en planuitwerkingen Hoofdvaarwegennet (15.03.02)	Projectbudget	Openstelling	Toelichting	
Projectomschrijving	huidig	vorig	huidig	vorig
Projecten Zuidwest-Nederland				
Kreekraksluizen			2026-2028	2026-2028
Projecten Oost-Nederland				
Verkenning IJssel fase 2			2028	2028
Reservering garantstelling Twentekanalen			2018-2020	2018-2020
Overige projecten in voorbereiding				
Gesigneerde risico's				
Totaal programma planuitwerking en verkenning	1.069	1.069		
Begroting (IF 15.03.02)	1.069	1.069		

Geïntegreerde contractvormen

Projectoverzicht Geïntegreerde contractvormen Hoofdvaarwegennet (15.04) (bedragen x € 1 mln)

Projectomschrijving	Kasbudget 2016		Projectbudget		Openstelling		Eind contract	Toelichting
	Begroting	Realisatie	Verschil	Begroting	Huidig	Begroting	Huidig	
Projectomschrijving	2016			2016		2016		
Projecten Noordwest-Nederland								
Lekkanaal: 3e kolk Beatrix-sluis en verbreding kanaalzijde/uitbreiding ligplaatsen	6	6		405		2019	2046	1
Zeetoegang IJmond	14	14		917		2019	2045	2
Projecten Zuid-Nederland								
Sluis Limmel	6	2	- 4	80	89	2018	2018	2048
Totaal	6	22	16	80	1.411			
Realisatieuitgaven op IF 15.03.01 mbt geïntegreerde contractvormen			- 10		- 10			
Begroting (IF 15.04)	6	12	6					

Artikel 17 Megaprojecten verkeer en vervoer

Betuweroute

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Betuweroute (17.02)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
Betuweroute					2007	2007
- Reguliere SSV middelen	1	2	932	932		
- Fes regulier			2.826	2.826		
- Privaat			843	843		
- Financiering ProRail			97	97		
- Bijdrage Gelderland			8	8		
- Bijdrage VROM			14	14		
- EU-ontvangsten			175	175		
Totaal	1	2	4.895	4.895		
Afrekening voorschotten	1					
Begroting (IF 17.02)	2	2				

HSL-Zuid

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

HSL-zuid (17.03)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
HSL-Zuid	0	0	6.225	6.225	2009	2009
– Reguliere SVV middelen (incl. FES BOR)	0	0	2.679	2.679		
– Fes regulier			1.710	1.710		
– Privaat			940	940		
– EU-ontvangsten			193	193		
– Ontvangsten derden			145	145		
– Risicoreservering	0		558	558		
HSL-Zuid spoorwegen (17.03.02)			115	115		
HSL-Zuid hoofdwegen (17.03.03)			1.012	1.012		
Totaal (excl. reeks Infraprovider)	0	0	7.352	7.352		
Begroting (IF 17.03)	0	0				

Project Mainportontwikkeling Rotterdam

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

Project Mainportontwikkeling Rotterdam (17.06)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
Project Mainportontwikkeling Rotterdam						
Uitvoeringsorganisatie	0	0	24	24	pm	pm
750 ha			30	30	pm	pm
Groene verbinding			31	31	2011	2011
Bestaand Rotterdamse Gebied (BRG)					2021	2021
Landaanwinning						
Voorfinanciering FES monitoringsprogramma			2	2	2007	2007
Voorfinanciering FES natuurcompensatie	3	3	114	114	pm	pm
Landaanwinning			742	742	2013	2013
BTW Buitencontour			138	138	2013	2013
Onvoorzien	4	4	76	76	pm	pm
Afrondingsverschillen						
Programma	7	7	1.157	1.157		
Begroting (IF 17.06)	7	7				

ERTMS

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 mln.)

ERTMS (17.07)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
Realisatiefase (17.07.01)	0	0	0	0		
Planuitwerkingsfase (17.07.02)	22	34	2.567	2.566		
Studiekosten	22	34	86	86		
Pilotkosten						
Overige planuitwerking OV-SAAL			226	226		

ERTMS (17.07)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
Overige planuitwerking (excl. OV-SAAL) Afrondingsverschillen			2.254 1	2.253 1		
Programma	22	34	2.567	2.566		
Afrekening voorschotten	5					
Begroting (IF 17.07)	27	34				

ZuidasDok

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 miln.)

ZuidasDok (17.08)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
ZuidasDok					2028	2028
Projectorganisatie en voorbereiding	18	18	257	257		
OVT incl. keerspoor	10	12	343	343		
Tunnel en A10	0	0	774	774		
Generiek en ruimtelijke inrichting	6	8	211	211		
Afrondingsverschillen		- 1	- 1	- 1		
Programma	34	37	1.584	1.584		
Begroting (IF 17.08)	34	37				

Artikel 18 Onderhoud en onderhoudsvoorzieningen

Intermodaal vervoer

Mutaties Slotwet 2016 (Bedragen x € 1 miln.)

Intermodaal Vervoer (18.03)	Kasbudget 2016		Projectbudget		Oplevering	Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig		
Multi- en modaalvervoer						
RSC Maasvlakte	0	0	8	8	2016	2016
Afronding						
Programma	0	0	8	8		
Begroting (IF 18.03)	0	0				